

Växjö Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 81
351 03 Växjö

mmd.vaxjo@dom.se

Yttrande över ansökan från AB Sydsten om tillstånd till täktverksamhet och vattenverksamhet inom fastigheterna Önneslöv 38:3 m.fl. i Lunds kommun

Mål: M 4188-18 3:3

Lunds Naturskyddsförening, LNF, återkommer med ytterligare ett yttrande i rubricerat ärende. LNF hänvisar till sina tidigare yttranden från 2019-04-18, 2019-08-30, 2020-05-04 och 2020-08-23. De krav och synpunkter som LNF då framförde kvarstår, såvida inte annat anges i detta yttrande.

Sammanfattning

Sydsten har genomfört flera noggranna utredningar och föreslagit flera åtgärder som LNF välkomnar. Till dem hör att ingen brytning ska ske nära Lovénsjön och att berget mellan sjön och stenbrottet ska tätas. De villkor som ska gälla under och efter tätningens genomförande måste preciseras. Det finns även fler tveksamheter där klargöranden är nödvändiga.

Tillstånd och villkor

Sydsten har föreslagit en prövotid om fem år från att tillståndet vunnit laga kraft för utredning samt en redovisning av hur sprickbildning i omgivande diabasgångar i riktning mot Lovénsjön kan tätas genom injekteringsåtgärder.

LNF står i första hand kvar vid sitt yrkande om att en prövotid inte ska föreskrivas. Eftersom mycket kunskap finns om tätningsmetoder bör fem år räcka för att få tätningen på plats.

I andra hand yrkar LNF på att en eventuell prövotid på fem år räknas från och med nästa dom i detta mål. Därmed kommer eventuella överklaganden inte att fördröja tätningens genomförande.

Under prövotiden bör tillfälliga villkor gälla vilka efter prövotidens slut ersätts av slutliga. Nuvarande villkor för utsläpp av vatten till recipient kan gälla under prövotiden. Därefter bör den årligen tillåtna mängden ligga i nivå med mängden årlig nederbörd som faller över stenbrottet. Under prövotiden bör nitrathalten i utsläppet utredas så att den kan minska efter prövotidens slut. LNF påminner

om att Naturvårdsverket klassificerar kvävehalter om 1,25-5 mg/l som "mycket höga halter". Den ekologiska statusen i recipienten Höje å är otillfredsställande, bland annat beroende på för höga nitrathalter.

Sökanden ska genom påfyllning med grundvatten ha som målsättning att Lovénsjöns vattenyta ska ligga på en nivå mellan +87 och 88,3 meter ö h angivet i höjdsystem RH2000. Det bör av villkoren framgå under vilka tider på året som den övre nivån ska gälla, dvs. när vatten ska rinna ut från Lovénsjön.

Påverkan på naturen i närområdet

Sydsten hävdar att genom den ändrade brytningen kommer barbastell inte att påverkas jämfört med redan tillståndsgiven verksamhet. Efter vad LNF kunnat se har denna påverkan inte prövats tidigare under föryngringstid. Därför bör brytningens påverkan på hela fladdermusfaunan utredas under prövotiden på det sätt som BatLife Sweden anger, inklusive övervintring och som LNF preciserade i sitt remissvar 2020-05-04. Samtliga i Sverige förekommande fladdermusarter är skyddade enligt Bilaga 1 i Artskyddsförordningen. Därefter bör eventuella villkor föreskrivas.

Sydsten erbjuder sig att anlägga en damm för att säkra den långsiktiga överlevnaden för hotade groddjur. LNF välkomnar detta eftersom allt tyder på att klimatförändringarna leder till att svår torka inträffar allt oftare. Då kan bl.a. sprickor i marken uppkomma vilket leder till att markvattnet dräneras mot större djup.

Naturvärdesinventeringen saknar information om den starkt hotade arten kustgentiana, fastän LNF tidigare påpekat att arten är känd från Högebjärs naturreservat. Den skulle ha hittats i den sökning på Artportalen som inventeringen till stor del bygger på. LNF kräver att Sydsten utarbetar ett förslag till skyddsåtgärder och föreslår att arten som komplement sås in vid en lämplig damm för att bättre säkra dess långsiktiga överlevnad. Samtidigt bör jord flyttas dit från en tidigare växtplats för att gentianans svamppartner ska komma med. Lunds Botaniska Förening kan vid behov ge råd om en sådan växtplats.

LNF noterar slutligen att Sydsten meddelar att man endast har tillgodosett synpunkter från myndigheter. LNF vill veta vilka lagrum man stöder ett sådant beslut på.

Eftersom ytterligare två verksamhetsutövare söker om tillstånd för stenbrott samtidigt med Sydsten i Önnestöv, har LNFs möjligheter att noggrant granska handlingarna minskat kraftigt vilket vi beklagar.

För Lunds Naturskyddsförening

Tomas Björnsson, ordförande

Epost: cicero@rtb.se